

Bilag 1.

Herning Sogneraad,
den 3. Februar 1910.

Til det af Rigsdagens Landsting nedsatte Udvalg vedrørende Forslag til Lov om fremmedes Handelsberettigelse.

Undertegnede Herning Sogneraad og Repræsentanter for Næringslivet samme Sted tillade sig herved ærbødigst at andrage det af Rigsdagens Landsting nedsatte Udvalg angaaende Forslag til Lov om fremmedes Handelsberettigelse om, at nævnte Forslag maa blive ændret derhen, at Tilladelsen for fremmede handelsrejsende til at falbyde Varer i Landets Købstæder, Frederiksberg og Marstal, ogsaa maa komme til at omfatte de større Handelspladser og Stationsbyer.

Vi tillade os høfligst at erindre om de store Forskydninger, der ere foregaaede i Næringslivet, siden Forordningen af 8. Juni 1839 udstedtes, en Forordning, som vel bør kaldes et Privilegium til Købstæderne. — De store Stationsbyer og Handelspladser, der med det fuldt udviklede og moderne Næringsliv senere ere voksede op, og som i flere Henseender, ogsaa i Størrelse, have overfløjet mange Købstæder, var da sikkert noget, der ikke var tænkt. Købstæder var paa hin Tid naturlig Hjemstedet for Næringslivet og gik i Spidsen for Udviklingen. — Købmænd paa Landet fandtes kun i ringe Antal, og Landboerne hentede derfor den Gang hvad de skulde bruge af Handelsvarer i Købstæderne, søgte der almindeligvis Læge m. m. Det kan derfor maaske siges, at de Privilegier, hvormed man i hin Tid forlenede Købstæderne, vare naturlige, ja, nødvendige for at samle og koncentrere Udviklingen. De store Opsving, der siden ere foregaaede, Kommunikationsmidlernes mægtige Udvikling, den forøgede Befolkning have, som det vil være det høje Udvalg bekendt, ganske forandret disse Forhold. Købstæderne ere ikke mere og behøve ikke mere at være, hvad de vare i tidligere Tid, Centrum for Handel, Næringsliv og Udvikling, rundt omkring er der opstaaet Handelspladser og Stationsbyer, der, som nævnt, i samme, ja ofte i højere Grad end mange Købstæder have et rigt og veludviklet Næringsliv, og som i Indbyggerantal overgaa en stor Del af disse.

Vi anføre saaledes, at Herning efter den i afvigte December Maaned foretagne Folketælling har 6,318 Indbyggere, heraf 5,580 i den købstadbebyggede Del, at den er Sæde for betydelige Handels- og Industrivirksomheder (Tekstil og Tricotage), at der i Byen findes over 200 næringsdrivende, der have løst Næringsbevis, at Toldindtægterne for 1908 androg 92,000 Kr., at den herværende Jernbanestations Indtægt for 1908—09 var ca. 249,000 Kr., samt at denne Indtægt er i stadig Stigning.

Disse Tal mene vi i høj Grad tjene til Støtte for vort ærbødige Andragende, ligesom vi ogsaa tro, at det høje Udvalg vil give os Medhold i, at ikke Navnet Købstad eller Stationsby bør være bestemmende for de Goder, Næringslivets almindelige Udvikling har Krav paa, men at disse ydes, hvor Forholdene i det store og hele tale derfor.